

A. NÁŘEK TKALCE

1. Slyšte, páni tkalci,
já se vás ptáti chci,
kam se ony asi
poděly ty časy,
které dříve byly,
nouzi neplodily,
když jste na trh chodili.
2. Co jste vyrobili,
všecko jste odbyli
a zas za peníze
nakoupili příze;
co vám ziskem zbylo,
z toho se pak žilo,
vše to dobře stačilo.
3. Nyní máme pokrok,
z tkalce stal se otrok,
žid je jeho pánem,
už je všemu amen,
doba, která dříve
byla, jistě dříme,
ta již více nepřijde!
4. To snad mnohý ještě
přec poslechnout nechce,
spěchá s celou chutí,
neb ho k tomu nutí
nedostatek, bída,
na cestu se vydá,
hledá pomoc u žida.
5. S bázní ve svém těle
předstoupí nesměle,
počne: „Jsou tak laskav
nemám co dát na stav,
dají mi kus příze,
v jakékoliv míře,
pomohou mně z obtíže!
6. Takto žida prosí
a čepičku nosí
pod paží neb v ruce,
žid pak hněvem prudce
ubohému tkalci
nadějí mu vrátí,
že pro něj nemá práci.
7. Tkadlec ale přece
prýč odejít nechce,
pana žida dále
prosí neustále,
a to tak srdečně,
až pak žid konečně
vzhledne na něj povděčně.
8. Slituje se nad ním
a tak mu to radí:
jenom si přiveďte
kaventa za sebe;
pak mu hodí z lásky
otýpku „čtrnáctky“,
tlustou jak provázky.
9. Tu pak nakazuje
žid věrnému tkalci,
[by odevzdal práci]
jak se na něj patří,
aby zboží [brzo]
odevzdáno bylo,
jak se mu to poroučí.
10. S jilcem spěchal domu,
pak mluvil na ženu:
„Ženo, to je trefa,
po bídě je veta,
příze na dva kusy,
s tlučením moc zkusí,
dost dobré to být musí.“
11. Když přízi rozváže,
tu dětem nakáže:
„Jen dobré uzlíčky,
vyberte chuchličky,
bych moh směle dělat,
do pátku oddělat,
přinesu vám zemličky.“
12. Snesou kolovraty,
s půdy, plné prachu,
hned je u nich živo,
jak dávno nebylo;
a to v malé chvílce
plná cívečnice —
snovala do světlice!
13. Když je na stav dáno,
brzy přísoukáno,
muž, ten dělá ve dne,
potom si zas lehne,
žena noci celé
dělá zas vesele,
to pro své živobytí.
14. Když kus s kola stáhne,
hezky ho vytáhne,
ať nechybí míry,
zaškrabuje díry,
potom, když ho složí,
pod lavici hodí,
ráno k odvodu běží.
15. Vydá se na cestu,
a to přímo k městu,
před žida on směle
předstoupí vesele,
myslí on u sebe,
jak to s ním dopadne,
když na všechny hubuje?
16. Řada na něj přijde,
tu ho smělost přejde,
žid má meťr v ruce,
uhodí s ním prudce:
„Vždyť kus nemá míru
a má samou díru —
a počet nemá ve skle!“
17. A na to mu praví,
ať se ponapraví,
že mu to promine,
jenom to jediné,
že má nyní srážku:
z štučku pět šestáček —
hned je tkalci do mráček.
18. Ze zlosti odejde,
do krámu hned vejde,
koupí si tři housky
a čtvrták kořalky:
nohy křížem dává,
za městem nadává,
tu píseň zanechává.

Karbussidný, Pletka, 1958, I. str. 20-22

